

τις εἰπὼν οὐκ ἂν ἀμαρτεῖν, ὅτι οἱ μὲν ἄνω πάντες καὶ οἱ ἐπὶ πλεῖστον γῆς ἄρχαντες ὥσπερ σωμάτων γυμνῶν αὐτῶν τῶν ἐθνῶν ἥρξαν ...³¹

93. Πότε γὰρ πόλεις τοσαῦτα κατ' ἤπειρον καὶ κατὰ θάλατταν, ἢ πό- τε οὕτω διὰ πάντων ἐκοσμήθησαν; ἢ τίς πω οὕτω τῶν τότε διεξήλασεν, ἐπαριθμῶν ταῖς ἡμέραις τὰς πόλεις, ἔστι δὲ ὅτε τῆς αὐτῆς καὶ διὰ δυεῖν καὶ τριῶν ἐξελαύνον ὥσπερ στενοπαῖν' ὥστ' οὐ μόνον τῷ κεφαλαίῳ τῆς ἀρχῆς ἠτῶνται τοσοῦτον οἱ πρότεροι, ἀλλὰ καὶ ὧν τῶν αὐτῶν ἥρ- ζαν ὑμῖν, οὐκ ἴσων ἐκάστων οὐδὲ ὁμοίων ἥρξαν, ἀλλ' ἔνεστι τῷ τότε ἔ- θνει πόλιν ἀντιστῆσαι τὴν ἐν αὐτῷ νῦν. Καὶ δὴ καὶ φαίη τις ἂν ἐκείνους μὲν οἷον ἐρημίας καὶ φρουρίων βασιλεῖς γεγονέναι, ὑμᾶς δὲ πόλεων ἄρ- χοντας μόνους.

94. Νῦν ἅπανσι μὲν αἱ Ἑλληνικαὶ πόλεις ἐφ' ὑμῶν ἀνέχουσι καὶ τὰ ἐν αὐταῖς ἀναθήματα καὶ τέχνηαι καὶ κόσμοι πάντες ὑμῖν ἔχουσι φιλοτι- μίαν, ὥσπερ ἐν προαστείῳ κόσμος· ἐκπεπλήρωται δὲ ἀκταὶ τε παράλιοι καὶ μεσόγειοι πόλεις, ταῖς μὲν οικισθείσαις, ταῖς δὲ αὐξηθείσαις ἐφ' ὑ- μῶν τε καὶ ὑφ' ὑμῶν.

95. Ἰονία δὲ ἡ περιμάχητος ἐλευθερωθεῖσα φρουρῶν καὶ σατραπῶν πρόκειται πᾶσι κάλλους ἡγεμόν, ὅσον πρόσθεν ἐδόκει τῶν ἄλλων ὑπερ- αῖρειν γενῶν χάριτι καὶ κόσμῳ, τοσοῦτον νῦν ἐπιδεδωκυῖα αὐτῇ παρ' αὐτὴν. Ἡ δὲ σεμνὴ καὶ μεγάλη κατ' Ἀγρυπτον Ἀλεξάνδρου πόλις ἐγκαλ- λώπισμα τῆς ὑμετέρας γέγονεν ἡγεμονίας, ὥσπερ γυναικὸς πλουσίας ὄρμος ἢ ψέλιον ἐν πολλοῖς τοῖς ἄλλοις κτήμασι.

96. Διατελεῖτε δὲ τῶν μὲν Ἑλλήνων ὥσπερ τροφῶν ἐπιμελόμενοι, χεῖρά τε ὑπερέχοντες καὶ οἷον κειμένους ἀνιστάντες, τοὺς μὲν ἀρίστους καὶ πάλαι ἡγεμόνας ἐλευθέρους καὶ αὐτονομίους ἀφιέντες αὐτῶν, τῶν δ' ἄλλων μετρίως καὶ κατὰ πολλὴν φειδῶ τε καὶ πρόνοιαν ἐξηγουμένοι, τοὺς δὲ βαρβάρους πρὸς τὴν ἐκάστοις αὐτῶν οὐσαν φύσιν παιδεύοντες πρᾶτερόν τε καὶ σφοδρότερον, ὥσπερ εἰκὸς ἥππων ἐπιστατῶν μὴ εἶναι χεῖρους, ἀνδρῶν ὄντας ἄρχοντας, ἀλλ' ἐζητακέναι τὰς φύσεις καὶ πρὸς ταύτας ἀγεῖν.

97. Καὶ γὰρ ὥσπερ πανηγυρίζουσα πᾶσα ἡ οἰκουμένη τὸ μὲν παλαι- ὸν φόρημα, τὸν σίδηρον, κατέθετο, εἰς δὲ κόσμον καὶ πάσας εὐφροσύ- νας τέτραπται σὺν ἐξουσίᾳ. Καὶ αἱ μὲν ἄλλαι πᾶσαι φιλονικία τὰς πρᾶ- ξεις ἐπιλελοιπασιν, μίᾳ δὲ αὐτῇ κατέχει πάσας ἐρις, ὅπως ὅ τι καλλίστη καὶ ἥδιστη αὐτῇ ἐκάστη φανέται. Πάντα δὲ μετὰ γυμνασίων, κρηνῶν,

προπυλαίων, νεῶν, δημιουργιῶν, διδασκαλείων³², ἐπιστημιόνως τε ἐξε- σπιν εἰπεῖν οἷον πεπονηκοῖαν ἐξ ἀρχῆς ἀνακεκομίσθαι τὴν οἰκουμένην.

98. Δωρεὰ δ' οὐποτε λείπουσιν εἰς ταύτας παρ' ὑμῶν ἰοῦσαι, οὐδ' ἔστιν εὑρεῖν τοὺς μειζόνων τετυχηκότας διὰ τὴν ὁμοίαν εἰς ἅπαντας ὑ- μῶν φιλανθρωπίαν.

99. Πόλεις τε οὖν δὴ πω λάμπουσιν αἰγλή καὶ χάριτι καὶ ἡ γῆ πᾶσα οἷον παράδεισος ἐγκεκόσμηται. Καπνοὶ δ' ἐκ πεδίων καὶ φρυκτοὶ φίλοι καὶ πολέμιοι, οἷον πνεύματος ἐκρίπσαντος, φροῦδοι, γῆς ἐπέκεινα καὶ θαλάττης· ἀντεισθῆται δὲ θέας πᾶσα χάρις καὶ ἀγώνων ἄπειρος ἀριθ- μός. Ὡστε οἷον³³ πῦρ ἱερὸν καὶ ἄσβεστον οὐ διαλείπει τὸ πανηγυρίζειν, ἀλλὰ περιείσιν ἄλλοτε εἰς ἄλλους, ἀεὶ δὲ ἐστὶ πῶν, πάντες γὰρ ἀξίως τοῦτου πεπράγασιν. Ὡστε μόνους ἄξιον εἶναι κατοικτεῖραι τοὺς ἐξῶ τῆς ὑμετέρας, εἴ τινές ποὺ εἰσιν ἄρα, ἡγεμονίας, οὗτων ἀγαθῶν στέρονται.

100. Καὶ μὴν τὸ γε ὑπὸ πάντων λεγόμενον, ὅτι γῆ πάντων μήτηρ καὶ πατὴρ κοινὴ πάντων, ἄριστα ὑμεῖς ἀπεδείξατε. Νῦν γοῦν ἐξεστὶ καὶ Ἑλ- λην καὶ βαρβάρῳ καὶ τὰ αὐτοῦ κομίζονται καὶ χωρὶς τῶν αὐτοῦ [αὐτοῦ] βαδίζειν ὅποι βούλεται ῥαδίως, ἀτεχνῶς ὥς ἐκ πατρίδος εἰς πατρίδα ἰ- ὄντι· καὶ οὕτε Πύλοι Κιλίκιοι φόβον παρέχουσιν οὕτε στεναὶ καὶ ψαμ- μώδεις δι' Ἀράβων ἐπ' Ἀγρυπτον πάροδοι, οὐκ ὄρη δύσβατα, οὐ ποτα- μῶν ἄπειρα μεγέθη, οὐ γέννη βαρβάρων ἄμικτα, ἀλλ' εἰς ἀσφάλειαν ἐ- ξαρκεῖ Ῥωμαῖον εἶναι, μᾶλλον δὲ ἓνα τῶν ὑφ' ὑμῖν.

101. Καὶ τὸ Ὀμήρῳ λεχθὲν "γαῖα δ' ἐστὶ ξυνὴ πάντων" ὑμεῖς ἐργῶ ἐ- ποιήσατε, καταμετρήσαντες μὲν πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, ζεύξαντες δὲ παντοδαπαῖς γεφύραις ποταμούς, καὶ ὄρη κόψαντες ὑπὸ ἡλάτων γῆν εἰ- ναι, σταθμοῖς τε τὰ ἐρημία ἀναπλήσαντες, καὶ διαίτη καὶ τάξει πάντα ἡ- μερόσσαντες. Ὡστ' ἔγωγε τὸν νομιζόμενον πρὸ Τριπτολέμου βίον τοῦτον εἶναι τὸν πρὸ ὑμῶν ἐπινοῶ, σκληρόν τινα καὶ ἄγροικον καὶ ὀρεῖον διαί- τῆς ὀλίγον ἀποκεχωρηκότα, ἀλλ' ἄρξαι μὲν τοῦ ἡμέρου τε καὶ τοῦ νῦν τὴν Ἀθηναίων πόλιν, βεβαιωθῆναι δὲ καὶ τοῦτον ὑφ' ὑμῶν δευτέρων, φασὶν, ἀμεινόνων.

102. Οὐδέ γε δεῖ νῦν περιήρησιν γῆς γράφειν, οὐδ' οἷς ἕκαστοι χρόν- ται νόμοις ἀπαριθμεῖν, ἀλλ' ὑμεῖς ἅπασι περιηρηταὶ κοινοὶ γεγόνετε, ἀ- ναπετάσαντες ἅπασας τῆς οἰκουμένης τὰς πόλεις καὶ παρασχόντες ἐξου- σίαν αὐτόπτας πάντων τοὺς θέλοντας γίνεσθαι, νόμους τε κοινοὺς ἅ- πασι τάξαντες καὶ τὰ πρόσθεν λόγου μὲν διηγήσει τέρποντα, λογιμῶ δ'

31 Post ἥρξαν lacunam indicaverunt Reiske. Keil (hic prop. ἐφ' ἡμῶν δὲ καὶ οἱ πρότερον ἀπόλιδες πολιτικῶ χρόμενοι κόσμῳ ὑπῆρξαν), Behr supplevit <ἡμεῖς δὲ τὴν ὅλην ἀρχὴν ἐποίησατε πεπολισμένην>.

32 διδασκαλείων Keil, edd.] διδασκάλων W

33 ὅλον Reiske, edd.] ὅλον codd.

εἰ λαμβάνοι τις, ἀφόρητα παύσαντες, γάμους τε κοινοὺς ποιήσαντες καὶ συντάξαντες ὥστερ ἓνα οἶκον ἄπασαν τὴν οἰκουμένην.

103. Απεχνῶς δὲ, ὥστερ οἱ ποιηταὶ λέγουσι, πρὸ τῆς Διὸς ἀρχῆς ἅπαντα στάσεως καὶ θορύβου καὶ ἀταξίας εἶναι μεσά, ἐλθόντος δὲ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν Διὸς πάντα δὴ καταστῆναι, καὶ τοὺς Τιτᾶνας εἰς τοὺς κατωτάτους μυχοὺς τῆς γῆς ἀπελθεῖν, συνωσθέντας ὑπ' αὐτοῦ τε καὶ τῶν σὺν αὐτῷ θεῶν, οὕτως ἂν τις καὶ περὶ τῶν πρὸ ὕμνων τε καὶ ἐφ' ὕμνων πραγματίων λογιζόμενος ὑπολάβοι, ὡς πρὸ μὲν τῆς ὑμετέρας ἀρχῆς ἄνω καὶ κάτω συνετετάρακτο καὶ εἰκὴ ἐφέρετο, ἐπιστάντων δὲ ὕμνων ταραχὰ καὶ στάσεις ἐληῖξαν, τάξεις δὲ πάντων καὶ φῶς λαμπρὸν εἰσῆλθε βίου καὶ πολιτείας, νόμοι τε ἐξεφάνησαν καὶ θεῶν βωμοὶ πίστιν ἔλαβον.

104. Πρότερον γὰρ ὥστερ τοὺς γονέας ἐκτέμνοντες καὶ τὴν γῆν ἔτεμον, παῖδάς τε οὐ κατέπνινον³⁴, ἀλλ' ἀπόλλυσαν τοὺς ἀλλήλων τε καὶ τοὺς ἑαυτῶν ἐν ταῖς στάσεσι καὶ πρὸς ἱεροῖς. Νῦν δὲ κοινὴ καὶ σαφὴς πᾶσι πάντων ἄδεια δέδοται αὐτῇ τε τῇ γῇ καὶ τοῖς ἐν αὐτῇ κατοικοῦσι, καὶ τοῦ μὲν κακῶς πάσχεν ἅπαντα ἀφείσθαι, τοῦ δὲ καλῶς ἀγεσθαι πολλὰς τὰς ἀφορμὰς εἰληφέναι μοι δοκοῦσι, καὶ οἱ θεοὶ καθορθῶντες συγκаторθοῦν ὕμνιν εὐμένως τὴν ἀρχὴν καὶ διδόναι βέβαιον τὴν κτῆσιν αὐτῆς.

105. Ζεὺς μὲν, ὅτι αὐτῷ τῆς οἰκουμένης καλοῦ, φασὶν, ἔργον καλῶς ἐπιμέλεσθε, "Ἡρα δὲ γάμων νόμῳ γιγνομένων [τιμωμένη]³⁵, Ἀθηναῖα δὲ καὶ "Ηφαιστος τεχνῶν τιμωμένων, Διόνυσος δὲ καὶ Δημήτηρ, ὅτι αὐτοῖς οἱ καρποὶ οὐχ ὕβριζονται, Ποσειδῶν δὲ ναυμαχιῶν μὲν καθαρευούσης τῆς θαλάττης αὐτῷ, τὰς δὲ ὀλκάδας ἀντὶ τῶν τριήρων μετελιφφίας· ὁ γὰρ μὲν Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος καὶ Μουσῶν χορὸς οὔποτε ἐ<κ>-λείπει τοὺς ὑπηρέτας ἐν τοῖς θεάτροις καθορῶν. Ἑρμῆς δὲ ἀγώνων οὐκ ἄμοιρος οὐδὲ πρεσβειῶν. Ἀφροδίτη δὲ σπόρων καὶ χαρίτων πότε μάλλον καιρὸς ὑπῆρξεν ἢ πότε πλείονα μοῖραν ἔσχον αἱ πόλεις· αἱ δ' Ἀσκήτιοι χαρίτες καὶ τῶν κατ' Αἴγυπτον θεῶν νῦν πλείστον εἰς ἀνθρώπους ἐπιδεδόκασι. Οὐ μὲν οὐδὲ Ἄρης γὰρ ὕμνῳ ἡτίμασται, οὐδὲ δέος μὴ συνταράξῃ τὰ πάντα, ὥστερ ἐν Λαπιθῶν δελτῶν παροφθεῖς, ἀλλ' ἐπὶ ταῖς ὀχθαῖς τῶν ἔξω ποταμῶν χορεύει τὴν ἄπανστον χορείαν, αἵματος καθαρὰ σφύζων τὰ ὅπλα. Ὅ γὰρ μὲν πάντ' ἐφορῶν "Ἡλῖος οὐδὲν εἶδεν ἐφ' ὕμνων βίαιον οὐδ' ἄδικον οὐδ' οἷα πολλὰ ἐν τοῖς πρόσθεν χρόνοις· ὥστ' εἰκότως ἥδιστα ἐφορᾷ τὴν ὑμετέραν ἀρχήν.

³⁴ κατέπνινον Wil., edd.] κατέπνινον sive κατέκτεινον codd.

³⁵ τιμωμένην secl. Reiske, edd.

106. Δοκεῖ δὲ μοι καὶ "Ἡσίοδος, εἰ ὁμοίως Ὀμήρῳ τέλειος ἦν τὰ ποιητικά καὶ μυητικός, ὥστερ ἐκεῖνος οὐκ ἠγνόησε τὴν ὑμετέραν ἀρχὴν ἔσομένην, ἀλλὰ προεῖδεν καὶ ἀνεφθέγγετο ἐν τοῖς ἐπεσιν, οὕτως καὶ αὐτὸς οὐκ ἂν ὥστερ νῦν ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ γένους ἀρξάμενος γενεολογεῖν, ἢ ἥνικα ταύτην ἀρχὴν ἐνεστήσατο, περὶ γὰρ τοῦ τελευταίου καὶ σιδηροῦ γένους διαλεγόμενος τοῦτον ἂν αὐτοῦ φάναι γενέσθαι τὸν ὄλεθρον,

ἐὺτ' ἂν γεινόμενοι πολιοκρόταφοι τελέθωσιν,

ἀλλ' ἡνίκ' ἂν ἡ ὑμετέρα προστασία τε καὶ ἀρχὴ καταστῇ, τότε ἂν φάναι φθαρῆναι τὸ σιδηροῦν φῶλον ἐν τῇ γῇ, καὶ Δίκη δὲ καὶ Αἰδοῦ τότε ἂν ἀποδοῦναι κάθοδον εἰς ἀνθρώπους, καὶ οἰκτεῖραι τοὺς πρὸ ὕμνων γενομένους.

107. Αἰεὶ μὲν οὖν τά γε δὴ παρ' ὕμνῳ τίμα εἰσαχθέντα ὡς ἀληθῶς ὕφ' ὕμνων καὶ ἐξῆς δεῖ μᾶλλον βεβαιούμενα, ὅ γὰρ μὲν νῦν ἄρχων μέγας οἶον ἀγωνιστῆς καθαροῦ³⁶ τοσοῦτον ὑπεραίρει τοὺς πρὸ αὐτοῦ [τὸν πατέρα] ³⁷ ὅσον, οὐδ' εἰπεῖν ῥάδιον, ἑτέρους αὐτὸς ὑπεραίρει. Καὶ δὴ φαίη τις ἂν δικαιοσύνην καὶ νόμιμον εἶναι τοῦτο ὡς ἀληθῶς ὅ τι κρίνειεν οὗτος. Τί δ' οὐ καὶ τοῦτο πρὸ τῶν ἄλλων εἴη σαφές, ὅτι τοὺς τῆς ἀρχῆς κοινωνοὺς ὡς οἰκείους ἔχει παῖδας ὁμοίους ἑαυτῷ πλείους ἢ τῶν πρὸ αὐτοῦ τις.

108. Ἀλλὰ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἀγώνισμα παντὸς μείζον, παρισῶσαι τῷ τῆς ἀρχῆς μεγέθει τὸν λόγον, καὶ σχεδὸν τοῦ ἴσου χρόνον δεόμενον ὅσοπερ ὁ τῆς ἀρχῆς· εἴη δ' ἂν οὗτος ὁ πᾶς αἰὼν. Κράτιστον οὖν, ὥστερ οἱ τῶν διθυραμβῶν τε καὶ παιάνων ποιηταί, εὐχὴν τινα προσθέντα οὕτω κατακλεῖσαι τὸν λόγον.

109. Καὶ δὴ κεκλήσθων θεοὶ πάντες καὶ θεῶν παῖδες καὶ διδόντων τὴν ἀρχὴν τήνδε καὶ πόλιν τήνδε θάλλειν δι' αἰῶνος καὶ μὴ παύεσθαι πρὶν ἂν μῦδροι τε ὑπὲρ θαλάττης νέωσιν³⁸ καὶ δένδρα ἥρι θάλλοντα παύσωνται· ἀρχοντά τε τὸν μέγαν καὶ παῖδας τούτου <σ>ῶς³⁹ τε εἶναι καὶ πρυτανεῖν πᾶσι τέρατά. Ἐκτετέλεσται μοι τὸ τόλμημα· εἴτε δὲ χεῖρον εἴτε βέλτιον ἔξεστιν ἥδη φέρειν τὴν ψῆφον.

³⁶ καθαρός Keil, edd.] καθαρὸς ω

³⁷ προπάτ<ο>ρας Oliver, τον πατέρα secl. Keil ("glossema ad τοὺς πρὸ αὐτοῦ"), Behr, Klein

³⁸ νέωσιν Klein (cf. Horat. Epod. XVI 25: renant, Henr. Steph. νέειν)] πέσοιεν ω, πέσοσιν Aldus, etiam Keil, π<λ>έωσιν Oliver, στῶσιν Behr Νέωσιν Klein

³⁹ πῶς τε Reiske, edd.] ὡς τε ω